

Кримчани гинуть на війні. Політв'язнів продовжують піддавати жорстокому поводженню та відмовляють їм у лікуванні, етапують у пенітенціарні установи. Стало відомо про тортури, переслідування, кримінальні справи, рішення апеляцій та незаконні вироки. Екосистеми страждають від забруднення. Зафіксовані нові загрози для історичної спадщини. Українські війська продовжують завдавати ударів на півострові.

Призов та загибель кримчан на війні

Кримчани продовжують гинути на війні з Україною. Стало відомо про загибель жителів Севастополя ([Олексія Цветкова](#), [Євгена Лебедева](#), [Микити Бабенка](#)), Алушти ([Сергія Крисенка](#)), Армянська ([Валентина Стяжкіна](#), [Євгена Кулешова](#), [Михайла Бахарева](#), [Сергія Бездуднева](#)), Сак ([Євгена Литвиненка](#), [Олександра Дорошева](#), [Сергія Дмитрієва](#)), Нижньогірського ([Сергія Браславського](#), [Ігоря Шорохова](#)), Бахчисарайського ([Сергія Жиліяєва](#), [Олександра Белашова](#), [Ігоря Долгополова](#)), Советського ([Андрія Єфименка](#), [Віктора Площука](#), [Івана Гончарова](#), [Олега Алексеева](#)), Красноперекопського районів ([Андрія Безкровного](#), [Віктора Багнюка](#), [Івана Федорова](#)), жителів Джанкою, села Челядінове, уродженців материкової України [Віктора Лавриченка](#), [Андрія Сицького](#), [Микити Мілієнко](#). Найбільше мобілізують до лав війська РФ саме жителів півострова, вони опиняються на гарячих ділянках фронту, в той же час строковики потерпають від дефіциту лікарських засобів. Почастішали випадки суїцидів серед молодих людей призовного віку, а рекламу контрактної служби тільки посилюють. Для поліпшення показників мобілізації чоловіків шантажують роботою, навчанням та поширенням конфіденційних фінансових даних, обіцяють доплати добровольцям. Цвинтарі знову розширюються.

Переслідування

Стало відомо про ліквідацію мусульманської громади «Хан Джамі» за ухвалою так званого Верховного суду Криму. Силовики закрили мечеть, застосували силу до вірян та вивезли деяких у невідомому напрямку. Продовжуються репресії проти інших релігійних спільнот. Військові та поліція проводять тотальні огляди населення. До «Переліку організацій та фізичних осіб, щодо яких є відомості про причетність до екстремістської діяльності або тероризму» внесено Дмитра Дядика та Віталія Мудрика.

Кримінальні справи

61-річного жителя Судак та мешканця Бахчисарайського району звинувачують за ч. 2 ст. 280 КК (публічні заклики до екстремізму). У державній зраді звинувачують 32-річного мешканця Ялти та жителя Московської області. За ч. 1 ст. 30, ч. 1 ст. 205 КК РФ (підготовка до теракту), ст. 205.3 КК РФ (проходження навчання з метою здійснення тероризму) обвинувачують 19-річного сімферопольця. Двох чоловіків судитимуть за ст. 205 (терористичний акт) та ст. 205.3 (проходження навчання з метою здійснення тероризму).

Вироки

Так званий Верховний суд Криму засудив жителя Ялти до 17 років позбавлення волі за звинуваченнями у державній зраді у формі шпionажу.

Севастопольський міський «суд» визнав [Євгена Гуденкова](#) винним за ст. 275 КК РФ (державна зрада) та п. «в» ч. 3 ст. 222.1 КК РФ (незаконне набуття вибухових речовин), засудивши його до 17 років позбавлення волі з обмеженням волі на 1 рік та штрафу 400 000 рублів (суддя [Даніл Землюков](#)).

Київський районний «суд» Сімферополя визнав винною [Аліме Апселямову](#) за ст. 20.29 Кодексу адміністративних правопорушень (масове розповсюдження екстремістських матеріалів) та оштрафував її на 3 000 рублів (суддя — [Вєра Серікова](#)).

Південний окружний військовий суд визнав керчанина [Василя Дросова](#) винним за ч. 2 ст. 205.2 КК РФ (публічні заклики до тероризму), суддя — [Денис Степанов](#).

Темрюкський районний суд у Краснодарському краї визнав кримчанина [Юрія Сисоєва](#) винним за ч. 2 ст. 205.2 КК РФ (публічні заклики до тероризму) та позбавив його волі на 5 років.

2-й Західний окружний військовий суд Москви засудив кримчанина [Євгена Шведа](#) до 4 років колонії за ч. 2 ст. 205.2 КК РФ (публічні заклики до тероризму).

Яйський районний суд Кемеровської області відмовив [Яшару Шихаметову](#) у звільненні на підставі наявності низки захворювань.

Стало відомо про засудження [Лєри Джемілової](#) на 15 років ув'язнення за державну зраду.

Третій апеляційний суд розглянув апеляційні скарги. Суддя Євген Салтиков у двох справах проти [Володимира Макарова](#) та [Людмили Колесникової](#) залишив покарання без змін. У справі проти [Олександри](#) та [Вікторії Стрілець](#) суддя [Олена Удод](#) залишила вирок без змін.

Так званий Верховний суд Криму залишив без змін вирок [Євгену Мельничуку](#).

Четвертий касаційний суд у Краснодарі залишає без змін вирок та апеляційну ухвалу у справі [Юрія Геращенко](#) та [Сергія Парфеновича](#).

Восьмий касаційний суд відмовився розглядати касаційну скаргу на захист [Олександра Сізікова](#) (суддя [Оксана Лазарева](#)).

Рішення апеляційних та касаційних судів

[Рустема Мурасова](#) етапували до колонії Саратовської області. У колонію Республіки Удмуртія доправили [Рустема Таїрова](#). [Олександр Сізіков](#) перебуває транзитом у Новосибірську, його доправляють до Мінусінська. [Дмитра Пасташука](#) етапували у Самарську область.

Етапування у пенітенціарні установи в росії

У тяжкохворого [Тофіка Абдулгазієва](#) підвищився рівень цукру в крові та погіршилася координація, він почав втрачати свідомість. Гепатит виявили у [Тимура Ялкабова](#), [Сервет Газієв](#) страждає на запалення вуха та [хронічні захворювання](#). Шостий рік потребує операції на серці [Амет Сулейманов](#). [Інвер Бекіров](#) переніс операцію з видалення пахової грижі. [Насіба Саїдова](#) знепритомніла у СІЗО. Шлункові болі загострилися у [Володимира Якименка](#), впав зір та з'явилися проблеми із зубами у [Сейтумера Сейтумєрова](#). Стоматологічної допомоги потребує [Еміль Зіядінов](#).

Проблеми зі здоров'ям у політв'язнів

Понад 5 місяців поспіль у штрафному ізоляторі утримують [Насрулу Сейдалієва](#), продовжили термін утримання на 2 тижні [Володимиру Якименку](#), а [Рустема Мурасова](#) помістили у ШІЗО через відмову виходити на зарядку. [Еміля Зіядінова](#) перевели в барак суворох умов утримання після року у ШІЗО. Більш як 4 місяці перебуває без зв'язку повторно засуджений [Геннадій Лимешко](#). Понад 2 роки утримується у СІЗО Севастополя [Руслан Чорний-Швець](#). [Яшара Муєдінова](#) перевели із колонії у СІЗО-4 Архангельська.

Умови утримання

[Мамут Бєлялов](#) зазнає тортур у в'язниці, де йому відмовляють у лікуванні.

Тортури

Бетонний завод збираються побудувати на території давнього поселення таврів у Криму. В аварійному стані опинився храм XV століття у Феодосії: частково зруйнувалася дзвіниця. Окупаційна влада не може завершити «реставрацію» філармонії у Сімферополі. Тривають незаконні археологічні розкопки біля с. Рідне під Севастополем.

Шкода культурній спадщині

У Євпаторії зафіксований мор диких птахів, загинули тварини зі слідами мазуту помітили у Ялті та поблизу санаторію «Ай-Даніль». Вірогідно, це пов'язано із нафтовою плівкою на південному узбережжі Криму. Агросектор Криму використовує токсичні хімікати, мешканці Керчі скаржаться на забруднення від асфальтобетонного заводу. Нова редакція окупаційної Червоної книги розширила перелік вразливих видів. Від забруднення стічними водами руйнується екосистема Азовського моря. Продовжується незаконна забудова Форосу. У сафарі-парку «Тайган» далі зникають тварини. На півночі Криму подають солону воду, нестабільне водопостачання у Севастополі та Алушті.

Виклики для довкілля